

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
PATEIKTŲ IR TIEKIAMŲ RINKAI TRĘSIAMŲJŲ PRODUKTŲ
ĮSTATYMAS**

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas

1. Šis įstatymas nustato Lietuvos Respublikos rinkai (toliau – rinka) pateiktiems ir tiekiamiems tręšiamiesiems produktams keliamus reikalavimus, ekonominės veiklos vykdytojų, naudotojų pareigas, rinkai pateikiamų ir tiekiamų produktų indentifikavimo reikalavimus, rinkos priežiūros tvarką ir atsakomybę už šio įstatymo pažeidimus.

2. Šis įstatymas rinkai pateiktiems ir tiekiamiems tręšiamiesiems produktams taikomas tiek, kiek šių produktų nereglamentuoja Europos Sąjungos teisės aktai.

3. Šis įstatymas netaikomas šiems produktams:

1) šalutiniams gyvūniniams produktams arba jų gaminiams, kurie tiekiami rinkai laikantis 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1069/2009, kuriuo nustatomos žmonėms vartoti neskirtų šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių sveikumo taisyklės ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1774/2002 (OL 2009 L 300, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/63/ES (OL 2010 L 276, p. 33), reikalavimų;

2) augalų apsaugos produktams, kuriems taikomas 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinant Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB (OL 2009 L 309, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2017 m. rugpjūčio 7 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 2017/1432 (OL 2017 L 205, p. 59);

3) Europos Bendrijos trąšoms (toliau – EB trąšos), kurioms taikomi 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 2003/2003 dėl trąšų (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 13 skyrius, 32 tomas, p. 467) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. rugsėjo 8 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 2016/1618 (OL 2016 L 242, p. 24) (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 2003/2003), reikalavimai, išskyrus rinkos priežiūros ir naudojimo nuostatas;

4) trąšoms, dirvožemio gerinimo priemonėms ir maistingosioms medžiagoms, apibrėžtoms 2008 m. rugsėjo 5 d. Komisijos reglamente (EB) Nr. 889/2008, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 834/2007 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklinimo įgyvendinimo taisyklės dėl ekologinės gamybos, ženklinimo ir kontrolės (OL 2008 L 250, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2017 m. gruodžio 8 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 2017/2273 (OL 2017 L 326, p. 42).

3. Šio įstatymo nuostatos ne EB trąšoms, patekusioms į Lietuvos Respubliką iš Europos Sąjungos ar Europos ekonominės erdvės valstybės, kurioje buvo teisėtai tiekiamos į tas valstybes, taikomos vadovaujantis 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 764/2008, nustatančio procedūras, susijusias su tam tikrų nacionalinių techninių taisyklių taikymu kitoje valstybėje narėje teisėtai parduodamiems gaminiams, ir panaikinančio Sprendimą Nr. 3052/95/EB nuostatomis (OL 2008 L 218, p. 21).

4. Šio įstatymo reikalavimai netaikomi mokslo tiriamiesiems tikslams, laboratoriniams tyrimams, lauko bandymams ir parodoms naudojamiems tręšiamiesiems produktams.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Tręšiamųjų produktų naudotojas** (toliau – naudotojas) – asmuo, vykdamas žemės ūkio veiklą, kuriai naudojami tręšiamieji produktai.

2. **Tręšiamasis produktas** – cheminė medžiaga, cheminis mišinys, mikroorganizmas arba bet kuri kita medžiaga, viena ar sumaišyta su kita chemine medžiaga naudojama arba skirta naudoti ant augalų ar jų rizosferoje arba ant grybų ar jų mikosferoje arba skirta rizosferai ar mikosferai sudaryti, siekiant teikti augalams ar grybams maisto medžiagų arba gerinti jų mitybos efektyvumą.

3. **Tręšiamojo produkto lydimasis dokumentas** – tręšiamųjų produktų žymenims ant pakuotės (fasuotės) lygiavertis įrodomasis dokumentas, kuriame pateikiama informacija apie tiekiamą rinkai nepakuotą (nefasuotą) tręšiamąjį produktą.

4. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir preparatų įstatyme, 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 765/2008, nustatančiame su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus ir panaikinančiame Reglamentą (EEB) Nr. 339/93 (OL 2008 L 218, p. 30) (toliau – Reglamentas Nr. 765/2008), 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (OL 2013 L 269, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2016/2339 (OL 2016 L 354, p. 32), Reglamente (EB) Nr. 2003/2003.

II SKYRIUS

RINKAI PATEIKIAMŲ IR TIEKIAMŲ TRĘŠIAMŲJŲ PRODUKTŲ REIKALAVIMAI

3 straipsnis. Rinkai pateiktiems ir tiekiamiems tręšiamiesiems produktams keliami reikalavimai

1. Tręšiamieji produktai rinkai gali būti pateikiami ir tiekiami, kai:

1) atitinka Rinkai pateikiamų ir tiekiamų tręšiamųjų produktų identifikavimo sąrašę (toliau – Identifikavimo sąrašas) nustatytus konkrečiam tręšiamajam produktui taikomus reikalavimus:

- a) bendrinį pavadinimą;
- b) gamybos metodą;
- c) žaliavas ir pagrindines sudedamąsias dalis;
- d) augalų augimą veikiančių medžiagų kiekio matavimo vienetų;
- e) mažiausią augalų augimą veikiančių medžiagų kiekį, t. y. augalų augimą veikiančių medžiagų kiekis tręšiamajame produkte turi būti lygus arba didesnis už Identifikavimo sąrašę nurodytą tręšiamojo produkto mažiausią augalų augimą veikiančios medžiagos kiekį;
- f) didžiausią leidžiamų nepageidaujamų priemaišų kiekį, t. y. priemaišų kiekis tręšiamajame produkte neturi viršyti Identifikavimo sąrašę nurodyto tręšiamojo produkto didžiausio leidžiamo priemaišų kiekio;

2) tręšiamajame produkte nėra patogeninių mikroorganizmų, patvarių organinių junginių (PAHs, PCBs) ir kitų priemaišų, galinčių sukelti neigiamą poveikį žmonių, gyvūnų arba augalų sveikatai ir pavojų aplinkai;

3) jeigu tręšiamųjų produktų mišinys sudarytas tik iš tręšiamųjų produktų, įtrauktų į Identifikavimo sąrašą;

4) supakuoti ir paženklinėti pagal Lietuvos Respublikos ūkio ministro (toliau – ūkio ministras) nustatytus reikalavimus. Jeigu tręšiamasis produktas tiekiamas be pakuotės, informacija valstybine kalba būtų pateikta tręšiamojo produkto lydimajame dokumente. Tręšiamieji produktai, atitinkantys 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiančiame ir panaikinančiame direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiančiame Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (OL 2008 L 353, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2017 m. gegužės 4 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 2017/776 (OL 2017 L 116, p. 5) (toliau – Reglamentas (EB)

Nr. 1272/2008) nustatytus pavojingų cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo kriterijus, klasifikuojami, pakuojami ir ženklinami Reglamente (EB) Nr. 1272/2008 nustatyta tvarka;

5) tiekiami rinkai su gamintojo parengtais techniniais dokumentais: saugos duomenų lapais, kurie privalomi 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiančio Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiančio Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinančio Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (OL 2006 L 396, p. 1), nustatytais atvejais, naudojimo instrukcijomis, tręšiamojo produkto akredituotos laboratorijos cheminės sudėties tyrimo protokolais, kuriuose nurodytos pagrindinės ir antrinės augalams tręšti skirtos maisto medžiagos, vandenyje tirpios medžiagos, kenksmingos priemaišos, mikrobiologinė tarša (toliau – techniniai dokumentai).

2. Didelį azoto kiekį ($N(\text{azotas}) > 28 \text{ proc.}$) turinčios amonio nitrato trąšos rinkai pateikiamos prieš tai atlikus atsparumo detonacijai bandymą, vadovaujantis Reglamente (EB) Nr. 2003/2003 reikalavimais. Šį bandymą atlieka Reglamente (EB) Nr. 2003/2003 reikalavimus atitinkanti patvirtinta laboratorija. Atsparumo detonacijai bandymas turi būti atliktas ne anksčiau kaip prieš 3 mėnesius iki trąšų pateikimo rinkai. Laboratorijos išduotas siuntos atsparumo detonacijai sertifikatas ir bandymo rezultatai Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotai institucijai (toliau – įgaliota institucija) turi būti pateikiami ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas, kai trąšos pateikiamos rinkai.

4 straipsnis. Rinkai pateikiamų ir tiekiamų tręšiamųjų produktų naudojimas

1. Naudoti leidžiama tik tuos tręšiamuosius produktus, kurie įrašyti į Identifikavimo sąrašą, arba EB trąšas, kurios įrašytos į Reglamente (EB) Nr. 2003/2003 I priedą.

2. Draudžiama naudoti amonio karbonato trąšas.

III SKYRIUS EKONOMINĖS VEIKLOS VYKDYTOJŲ PAREIGOS

5 straipsnis. Gamintojų pareigos

1. Gamintojai privalo:

1) užtikrinti, kad tręšiamieji produktai būtų pagaminti laikantis Identifikavimo sąrašė nustatytų reikalavimų;

2) prieš pateikdami tręšiamuosius produktus rinkai, atlikti tręšiamųjų produktų atitikties Identifikavimo sąrašė nustatytiems reikalavimams įvertinimą laboratorijoje, akredituotoje pagal Reglamentą Nr. 765/2008 nustatytą tvarką (toliau – akredituota laboratorija), ir parengti techninius dokumentus;

3) saugoti techninius dokumentus 5 metus po tręšiamojo produkto, dėl kurio parengti tie dokumentai, pateikimo rinkai, kad įgaliota institucija galėtų juos patikrinti;

4) užtikrinti, kad tręšiamieji produktai būtų paženklininti pagal ūkio ministro nustatytus pakavimo ir ženklinimo reikalavimus arba, jeigu tręšiamasis produktas tiekiamas be pakuotės, kad informacija valstybine kalba būtų pateikta tręšiamojo produkto lydimajame dokumente;

5) užtikrinti, kad tręšiamieji produktai, atitinkantys Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 nustatytus pavojingų cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo kriterijus, būtų klasifikuojami, pakuojami ir ženklinami Reglamente (EB) Nr. 1272/2008 nustatyta tvarka;

6) pateikiant rinkai arba vežant tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją didelį kiekį ($N > 28 \text{ proc.}$) azoto turinčių amonio nitrato trąšų, atlikti arba užsakyti atlikti šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nurodytus bandymus ir laikytis minėtoje dalyje nurodytos procedūros ir terminų;

7) gavę įgaliotos institucijos prašymą, pateikti įgaliotai institucijai valstybine kalba visą informaciją ir techninius dokumentus, būtinus tręšiamojo produkto atitikčiai šio įstatymo reikalavimams įvertinti, bendradarbiauti su įgaliota institucija dėl visų veiksmų, kurių imamasi tręšiamųjų produktų, kuriuos jie pateikė rinkai, keliama pavojui pašalinti.

2. Gamintojo įgaliotajam atstovui tenka šiame straipsnyje gamintojui nustatytos pareigos.

6 straipsnis. Importuotojų pareigos

Importuotojai privalo:

- 1) užtikrinti, kad pateikiami ir (ar) tiekiami rinkai tręšiamieji produktai turėtų techninius dokumentus ir kad gamintojas įvykdė šio įstatymo 5 straipsnio 4 punkte nustatytus reikalavimus;
- 2) netiekti tręšiamojo produkto rinkai, kol nebus užtikrinta jo atitiktis šio įstatymo reikalavimams. Nedelsdami raštu arba elektroniniu paštu informuoti gamintoją, muitinę ir įgaliotą instituciją, jei tręšiamasis produktas kelia pavojų žmonių ir gyvūnų gyvybei, sveikatai ir aplinkai;
- 3) įgaliotos institucijos prašymu pateikti techninius dokumentus;
- 4) gavę įgaliotos institucijos ir (ar) muitinės prašymą, įgaliotai institucijai ir (ar) muitinei pateikti valstybine kalba visą informaciją ir dokumentus, būtinus tręšiamojo produkto atitikčiai šio įstatymo reikalavimams įvertinti, ir bendradarbiauti su šiomis institucijomis dėl visų veiksmų, kurių imamasi tręšiamųjų produktų, kuriuos jie pateikė rinkai, keliamam pavojui žmonių, gyvūnų gyvybei, sveikatai ir aplinkai pašalinti.

7 straipsnis. Platintojų pareigos

Platintojai privalo:

- 1) užtikrinti, kad prie tręšiamųjų produktų būtų pridėti techniniai dokumentai ir įvykdytas šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 3 punkte nustatytas reikalavimas;
- 2) netiekti tręšiamojo produkto rinkai, kol nebus užtikrinta jo atitiktis šio įstatymo reikalavimams. Nedelsdami raštu arba elektroniniu paštu informuoti gamintoją ar importuotoją, muitinę ir įgaliotą instituciją, jei tręšiamasis produktas kelia pavojų žmonių ir gyvūnų gyvybei, sveikatai ir aplinkai;
- 3) užtikrinti, kad laikymo ir vežimo sąlygos nepakenktų tręšiamojo produkto atitikčiai Identifikavimo sąraše nustatytiems reikalavimams;
- 4) gavę įgaliotos institucijos prašymą, valstybine kalba pateikti visą informaciją ir dokumentus, būtinus tręšiamojo produkto atitikčiai šio įstatymo reikalavimams įvertinti, ir bendradarbiauti su įgaliota institucija dėl visų veiksmų, kurių imamasi tręšiamųjų produktų, kuriuos platintojai pateikė rinkai, keliamam pavojui žmonių ir gyvūnų gyvybei, sveikatai ir aplinkai pašalinti.

8 straipsnis. Atvejai, kai importuotojams ir platintojams tenka gamintojų pareigos

Importuotojas arba platintojas laikomas gamintoju ir įgyja šio įstatymo 5 straipsnyje nustatytas gamintojo pareigas, jei tręšiamąjį produktą rinkai pateikia savo vardu ar naudodamas savo prekės ženklą arba pakeičia rinkai jau pateiktą tręšiamąjį produktą, todėl pasikeičia jo atitiktis Identifikavimo sąraše nustatytiems reikalavimams.

IV SKYRIUS NAUDOTOJŲ PAREIGOS

9 straipsnis. Naudotojų pareigos

Naudotojas privalo:

- 1) naudoti tręšiamuosius produktus pagal techniniuose dokumentuose nurodytą paskirtį ir poreikį, laikantis šio įstatymo ir kitų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro (toliau – žemės ūkio ministras) patvirtintų tręšiamųjų produktų naudojimo reikalavimų;
- 2) pildyti tręšiamųjų produktų naudojimo apskaitos dokumentus pagal žemės ūkio ministro patvirtintą tvarką;
- 3) teikti duomenis valstybine kalba įgaliotai institucijai apie tręšiamųjų produktų sunaudojimą žemės ūkio ministro nustatyta tvarka;
- 4) laikytis tręšiamųjų produktų naudojimo aplinkosauginių reikalavimų.

V SKYRIUS

RINKAI PATEIKIAMŲ IR TIEKIAMŲ TRĘSIAMŲJŲ PRODUKTŲ IDENTIFIKAVIMAS, ĮTRAUKIMAS Į IDENTIFIKAVIMO SĄRAŠĄ IR IDENTIFIKAVIMO SĄRAŠO KEITIMAS

10 straipsnis. Rinkai pateikiamų ir tiekiamų tręšiamųjų produktų Identifikavimas, įtraukimas į Identifikavimo sąrašą ir Identifikavimo sąrašo keitimas

1. Tręšiamųjų produktų Identifikavimo, jų įtraukimo ir išbraukimo iš Identifikavimo sąrašo tvarką tvirtina žemės ūkio ministras.

2. Tręšiamuosius produktus identifikuoja ir juos įtraukia į Identifikavimo sąrašą įgaliota institucija.

3. Tręšiamieji produktai įtraukiami į Identifikavimo sąrašą, jeigu:

1) agrocheminiais tyrimais ir rezultatais patvirtinama teigiama įtaka augalų mitybai, dirvožemio fiziniams, cheminiams, biologiniams rodikliams;

2) tręšiamųjų produktų tyrimas atliktas taikant Europos standartus.

4. Tręšiamieji produktai iš Identifikavimo sąrašo išbraukiami, jeigu:

1) nustatoma, kad į Identifikavimo sąrašą įrašyti tręšiamieji produktai, naudojami pagal paskirtį, gali sukelti pavojų žmonių, gyvūnų, augalų sveikatai ir aplinkai;

2) Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktuose nustatomi į Identifikavimo sąrašą įrašytų tręšiamųjų produktų naudojimo apribojimai.

5. Įgalios institucijos teikimu Identifikavimo sąrašas papildomas naujais tręšiamaisiais produktais per 14 darbo dienų nuo ekonominės veiklos vykdytojo prašymo ir visų reikalingų techninių dokumentų pateikimo.

VI SKYRIUS

TRĘSIAMŲJŲ PRODUKTŲ RINKOS PRIEŽIŪRA

11 straipsnis. Tręšiamųjų produktų rinkos priežiūra

1. Šio įstatymo, kuriuo reguliuojamas tręšiamųjų produktų pateikimas ir tiekimas rinkai, nustatytų reikalavimų laikymąsi prižiūri įgaliota institucija.

2. Tręšiamųjų produktų rinkos priežiūra apima:

1) tręšiamųjų produktų pateikimo rinkai, tiekimo rinkai ir naudojimo priežiūrą;

2) tręšiamųjų produktų bandinių ėmimą Identifikavimo sąraše nurodytų reikalavimų atitikčiai akredituotoje laboratorijoje nustatyti;

3) metodinės pagalbos ekonominės veiklos vykdytojams teikimą ir jų konsultavimą;

4) priemonių, kuriomis užtikrinamas tinkamas šiame įstatyme nustatytų reikalavimų laikymasis ir kuriomis mažinamas galimų pažeidimų skaičius, įgyvendinimą.

2. Tręšiamųjų produktų rinkos priežiūrą atlieka įgaliota institucija vadovaudamasi šiuo įstatymu ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo ketvirtajame skirsnyje nustatyta tvarka.

12 straipsnis. Įgalios institucijos pareigūnų teisės ir pareigos

1. Įgalios institucijos pareigūnai turi teisę:

1) dalyvaujant ekonominės veiklos vykdytojo ar naudotojo įgaliotam atstovui, pateikę tarnybinį pažymėjimą ir pavedimą, atlikti veiklos patikrinimą, šių ekonominės veiklos vykdytojų ar naudotojų darbo metu patekti į Lietuvos Respublikoje esančią jų teritoriją, pastatus, patalpas (įskaitant nuomojamus ar naudojamus panaudos teisinių santykių pagrindu), kuriuose atitinkamai gaminami, tiekiami rinkai arba laikomi (sandėliuojami), naudojami tręšiamieji produktai arba teikiamos paslaugos, atlikti veiklos patikrinimą ir išsiaiškinti, ar laikomasi šio įstatymo reikalavimų, o tais atvejais, kai trukdoma atlikti veiklos patikrinimą, – pasitelkti policiją. Į fizinio asmens gyvenamąsias patalpas rinkos priežiūrą atliekantys įgalios institucijos pareigūnai turi teisę patekti tik tuo atveju, kai šis fizinis asmuo, vykdamas ūkinę komercinę veiklą, sutinka ir jei įstatymuose nenustatyta kitaip;

2) gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų, fizinių ir juridinių asmenų arba kitų organizacijų ar jų padalinių pažeidimams tirti reikalingą informaciją ir dokumentus;

3) reikalauti, kad ekonominės veiklos vykdytojų ar naudotojų vadovai ar jų įgalioti asmenys atvyktų ir pateiktų paaiškinimus žodžiu ar raštu dėl atliekamo veiklos patikrinimo.

2. Įgaliotos institucijos pareigūnai privalo:

1) gerbti tikrinamo ekonominės veiklos vykdytojo ar naudotojo teisėtus interesus;

2) užtikrinti gautos informacijos, kuri sudaro komercinę (gamybinę) paslaptį, konfidencialumą;

3) užtikrinti gautos informacijos, kurią sudaro asmens duomenys, apsaugą;

4) imti pateikiamų, teikiamų rinkai ir naudojamų tręšiamųjų produktų gaminių bandinius įgaliotos institucijos nustatyta tvarka ir tikrinti jų atitiktį šiame įstatyme nustatytiems reikalavimams;

5) įpareigoti ekonominės veiklos vykdytoją ar naudotoją nedelsiant pašalinti patikrinimo metu nustatytus pažeidimus ir apie tai informuoti naudotojus;

6) įpareigoti šio įstatymo reikalavimų neatitinkančius tręšiamuosius produktus rinkai tiekiančius ekonominės veiklos vykdytojus iš interneto svetainių, per kurias tiekiami rinkai šio įstatymo reikalavimų neatitinkantys tręšiamieji produktai, pašalinti visą su tręšiamaisiais produktais susijusią informaciją;

7) skirti už įstatymo pažeidimus įspėjimus arba baudas, kurie yra nustatyti šio įstatymo 16 straipsnyje.

13 straipsnis. Ekonominės veiklos vykdytojų ar naudotojų teisės ir pareigos tręšiamųjų produktų rinkos priežiūros metu

1. Ekonominės veiklos vykdytojai ar naudotojai tręšiamųjų produktų rinkos priežiūros metu turi teisę:

1) dalyvauti įgaliotos institucijos pareigūnams atliekant veiklos patikrinimą;

2) neįsileisti įgaliotos institucijos pareigūnų į savo teritoriją, pastatus, patalpas ir neleisti jiems atlikti ekonominės veiklos vykdytojo ar naudotojo veiklos patikrinimo, jeigu šie pareigūnai nepateikia savo tarnybinio pažymėjimo ir pavedimo atlikti veiklos patikrinimą;

3) susipažinti su per veiklos patikrinimą surinkta medžiaga, žodžiu arba raštu pateikti dėl jos pastabų arba paaiškinimų;

4) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka apskūsti įgaliotos institucijos pareigūnų veiksmus arba neveikimą, taip pat šių pareigūnų sprendimus, kuriais įforminti veiklos patikrinimo rezultatai.

2. Ekonominės veiklos vykdytojai ar naudotojai tręšiamųjų produktų rinkos priežiūros metu privalo:

1) vykdyti įgaliotos institucijos nurodymus ir reikalavimus;

2) sudaryti galimybę įgaliotos institucijos pareigūnams patekti į Lietuvos Respublikoje esančią jų teritoriją, pastatus, patalpas (įskaitant nuomojamus ar naudojamus panaudos teisinių santykių pagrindu), kuriuose gaminami, tiekiami rinkai arba saugomi (sandėliuojami) tręšiamieji produktai arba teikiamos paslaugos, ir užtikrinti veiklos patikrinimui atlikti reikiamas sąlygas;

3) paskirti asmenį, kuris dalyvautų atliekant veiklos patikrinimą ir bendradarbiautų su įgaliota institucija;

4) pateikti įgaliotos institucijos pareigūnams visą veiklos patikrinimui atlikti būtiną informaciją, duomenis ir dokumentus (nesvarbu, kokioje laikmenoje jie saugomi), jų kopijas ir išrašus.

14 straipsnis. Neatitinkantiems šio įstatymo reikalavimų tręšiamiesiems produktams taikoma procedūra

1. Nustačiusi, kad tręšiamieji produktai neatitinka šio įstatymo reikalavimų, įgaliota institucija nedelsdama pareikalauja, kad ekonominės veiklos vykdytojas per įgaliotos institucijos nustatytą terminą imtųsi veiksmų nustatytiems pažeidimams pašalinti, kad užtikrintų tręšiamojo produkto atitiktį tiems reikalavimams arba pašalintų ar susigrąžintų tręšiamąjį produktą iš rinkos, o

naudotojas – užtikrintų, kad nebūtų naudojamas neatitinkantis šio įstatymo reikalavimų tręšiamasis produktas.

2. Kai per įgaliotos institucijos nustatytą terminą ekonominės veiklos vykdytojas ar naudotojas nesiima tinkamų taisomųjų veiksmų, įgaliota institucija imasi rinkos ribojimo priemonių, numatytų Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatyme.

3. Tręšiamieji produktai, kuriems taikomos rinkos ribojimo priemonės, saugomi ekonominės veiklos vykdytojo ar naudotojo patalpoje, atskirti nuo produktų, kuriems rinkos ribojimo priemonės netaikomos.

VII SKYRIUS ATSAKOMYBĖ UŽ ŠIO ĮSTATYMO PAŽEIDIMUS

15 straipsnis. Šio įstatymo pažeidimų nagrinėjimo tvarka

1. Įgaliota institucija nagrinėja šio įstatymo pažeidimus pagal šiame straipsnyje ir įgaliotos institucijos patvirtintuose teisės aktuose nustatytą tvarką ir skiria šiame įstatyme nustatytas baudas ar įspėjimus.

2. Ne vėliau kaip prieš keturiolika kalendorinių darbo dienų iki šio įstatymo pažeidimo nagrinėjimo posėdžio datos įgaliota institucija registruotu laišku praneša šio įstatymo pažeidimo atsakomybėn traukiamam ekonominės veiklos vykdytojui ar naudotojui apie galimą šio įstatymo pažeidimą, pažeidimo nagrinėjimo posėdžio datą, laiką ir vietą, pareigą iki šio posėdžio pateikti turimus su nagrinėjamu pažeidimu susijusius įrodymus, galimybę susipažinti su įgaliotai institucijai pateikta tyrimo medžiaga, išskyrus tą medžiagą, kuri sudaro valstybės, tarnybos, komercinę ar profesinę paslaptį, raštu pateikti dėl jos paaiškinimus ir tai, kad ekonominės veiklos vykdytojo ar naudotojo, tinkamai informuoto apie pažeidimo nagrinėjimo vietą ir laiką, neatvykimas į pažeidimo nagrinėjimą nekliudo jį nagrinėti.

3. Nagrinėjant pažeidimą, dalyvauja tyrimo medžiagą pateikusios įgaliotos institucijos atstovas, šio įstatymo pažeidimo atsakomybėn traukiamas ekonominės veiklos vykdytojas ar naudotojas. Prireikus į pažeidimo nagrinėjimą kviečiami nuo galimo šio įstatymo pažeidimo nukentėję asmenys (nukentėjusieji), asmenys, kuriems žinomos kokios nors su nagrinėjamu pažeidimu susijusios aplinkybės (liudytojai), ir vartotojų asociacijų, kitų valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ar organizacijų arba kitų juridinių asmenų atstovai, ekspertai, teikiantys išvadas.

4. Šio įstatymo pažeidimo atsakomybėn traukiamas ekonominės veiklos vykdytojas ar naudotojas pažeidimo nagrinėjimo metu turi teisę susipažinti su surinkta tyrimo medžiaga, išskyrus tą medžiagą, kuri sudaro valstybės, tarnybos, komercinę ar profesinę paslaptį, daryti šios medžiagos išrašus, teikti paaiškinimus, prašymus, įrodymus, apskusti priimtus nutarimus.

5. Pažeidimai įgaliotoje institucijoje šio straipsnio 1 dalyje nurodytame teisės akte nustatytais atvejais nagrinėjami rašytine arba žodine tvarka. Pažeidimą nagrinėjant žodine tvarka, įgaliota institucija posėdį ar jo dalį gali skelbti uždara, kai tai būtina norint apsaugoti valstybės, įgaliotos institucijos, komercinę ar profesinę paslaptį arba užtikrinti vartotojo teisę į privataus gyvenimo neliečiamumą.

6. Išnagrinėjusi pažeidimą, įgaliota institucija priima vieną iš šių nutarimų:

1) skirti šiame įstatyme nustatytą baudą ar įspėjimą;

2) skirti šiame įstatyme nustatytą baudą ar įspėjimą ir iš ekonominės veiklos vykdytojo ar naudotojo išieškoti įgaliotos institucijos patirtas išlaidas;

3) atsakyti skirti šiame įstatyme nustatytą baudą ar įspėjimą.

7. Įgaliotos institucijos nutarime nurodoma: įgaliotos institucijos pavadinimas, pažeidimo nagrinėjimo data ir vieta, duomenys apie pažeidėją, pažeidimo aplinkybės, įrodymai, kuriais grindžiamas nutarimas, pažeidėjo paaiškinimai ir jų vertinimas, šio įstatymo straipsnis, kuriame nustatyta atsakomybė už pažeidimą, priimtas sprendimas, jo įvykdymo tvarka, nutarimo apskundimo terminai ir tvarka.

8. Įgaliotos institucijos nutarimai ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo nutarimo priėmimo dienos registruotu paštu išsiunčiami asmenims, dėl kurių jie priimti.

16 straipsnis. Įspėjimai ir baudos už šio įstatymo pažeidimus

1. Ekonominės veiklos vykdytojams, nevykdantiems įgaliotos institucijos sprendimo pašalinti šio įstatymo reikalavimų neatitinkančius tręšiamuosius produktus iš rinkos, skiriama nuo 250 iki 2 500 eurų bauda.
2. Ekonominės veiklos vykdytojams, nepateikusiems įgaliotos institucijos prašymu atsparumo detonacijai sertifikato, skiriamas įspėjimas arba bauda nuo 200 iki 6 000 eurų.
3. Ekonominės veiklos vykdytojams, pateikusiems arba tiekiantiems rinkai tręšiamuosius produktus, kurie neatitinka Identifikavimo sąraše nustatytų reikalavimų, skiriama bauda nuo 200 iki 6 000 eurų.
4. Ekonominės veiklos vykdytojams, nesaugantiems ir nepateikiantiems įgaliotai institucijai jos nustatytais terminais techninių dokumentų, skiriamas įspėjimas arba bauda nuo 200 iki 6 000 eurų.
5. Naudotojams, nevykdantiems 9 straipsnyje nustatytų pareigų, skiriama bauda nuo 300 iki 500 eurų.
6. Skiriamos baudos dydis nustatomas pagal mažiausios ir didžiausios baudos vidurkį. Skiriant konkrečią baudą, atsižvelgiama į šio įstatymo 17 straipsnyje nurodytas atsakomybę lengvinančias ar sunkinančias aplinkybes, pažeidimo pobūdį, pažeidimo trukmę ir mastą. Kai yra atsakomybę lengvinančių aplinkybių, bauda mažinama nuo jos vidurkio iki mažiausio dydžio, o kai yra atsakomybę sunkinančių aplinkybių, bauda didinama nuo jos vidurkio iki didžiausio dydžio. Kai yra ir atsakomybę lengvinančių, ir sunkinančių aplinkybių, bauda skiriama atsižvelgiant į jų mastą ir reikšmingumą. Baudos dydžio mažinimas ar didinimas turi būti motyvuojamas įgaliotos institucijos sprendime.

17 straipsnis. Atsakomybę lengvinančios ir sunkinančios aplinkybės

1. Skiriant baudą, lengvinančiomis aplinkybėmis yra laikoma tai, kad asmuo, padaręs pažeidimą, savo noru užkirto kelią žalingoms pažeidimo pasekmėms, tyrimo metu gera valia atlygino nuostolius ir (ar) pašalino padarytą žalą.
2. Skiriant baudą, sunkinančiomis aplinkybėmis yra laikoma tai, kad asmuo šio įstatymo pažeidimą padarė pakartotinai nepraėjus vieniems metams nuo ankstesnio šio įstatymo pažeidimo padarymo, tęsė šio įstatymo pažeidimą, nepaisydamas įgaliotos institucijos ar muitinės įpareigojimo nutraukti pažeidimą, kliudė atlikti tyrimą, slėpė padarytą pažeidimą.

18 straipsnis. Įspėjimo ir baudų skyrimo terminas

Šio įstatymo 16 straipsnyje nustatyti įspėjimai ir baudos gali būti skiriami ne vėliau kaip per dvejus metus nuo šio įstatymo pažeidimo padarymo, o tęstinio pažeidimo atveju – per dvejus metus nuo jo paaikšėjimo dienos.

VIII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2020 m. lapkričio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, jos įgaliota institucija, ūkio ministras ir žemės ūkio ministras iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.
3. Šio įstatymo reikalavimai netaikomi tręšiamiesiems produktams, pateiktiems rinkai iki šio įstatymo įsigaliojimo datos.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą

Respublikos Prezidentas
Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Teisės ir politikų departamento
Teisėkūros skyriaus vedėjas

Arūnas Aleksa
2018-07-19

Ūkio ministerijos Bendrųjų reikalų
departamento Dokumentų valdymo
ir asmenų aptarnavimo skyriaus
vyriausioji specialistė

Roma Sabaliauskaitė
2018-07-19

Ūkio ministras

Virginijus Sinkevičius